

SLOVENEK.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejeman velja:

Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld.40 kr.

V administraciji prejeman velja:

Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za jeden mesec 1 gld.
V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto.
Posamne številke po 7 kr.

Naročnino in oznanila (inserate) vsprejema upravništvo in ekspeditija v „Katol. Tiskarni“, Vodnikove ulice št. 2.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma ne vsprejemajo.

Vredništvo je v Semeniških ulicah št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izvemši nedelje in praznike, ob pol 6 uri popoldne.

Štev. 228.

V Ljubljani, v ponedeljek 5. oktobra 1896.

Letnik XXIV.

Za dolenske prizadete kmetovalce.

Dne 1. okt. t. l. so stavili poslanci Pfeifer in tovariši nujni predlog, naj država dovoli kako državno pomoč za dolenske občine, ki so trpele vsled uim. Predlog se glasi:

Pogosta povodenj in strašna toča sta letos hudo zadeli več občin dolenskih vzlasti v krškem okraju ter vničili lepo obetajoče vinske in žitne pridelke kakor tudi sočivje in seno. — Vinoreja je vničena za leta in leta. Ker preteklo zimo ni bilo veliko snega, se je rigolovalo mnogo po trtni uši poškodovanih vinogradov, ki so se nasajali s požlahtnjenimi trtami, a toča je končala lepe nasade in splav je odnesla mnogo dobre zemlje.

Uničeno je vse delo in izgubljen ves v to porabljeni denar, katerega so si stranke večidel izposodile. Ker sedaj vinorejci nimajo nikakih pripomočkov, bodo javaljne kedaj zopet mogli poprijeti se zboljšanja vinogradov. S tem pa je pokopano zanje tudi upanje, da se kedaj zopet odpre poglaviti vir njihovih dohodkov.

Zato sila trka na duri. Živež, ki so ga pridelali, ne bo zadostoval niti za zimo. — In kaj potem še dolgo dobo do prihodnje žetve. Kmet nima ničesar prodati, da bi dobil kaj denarja. Kar je imel v gozdu, je večinoma posekal, da je mogel shajati prešnja leta, živine pa prodajati ne sme, ako hoče še nadalje obdelovati polje, gnojiti in sploh kmetovati. — Svinjoreja, ki je sicer precej nesla, je bila letos onemogočena, ker so bili zaradi prešičje kuge prepovedani sejmi za prešiče v okuženih krajih in ker kupcev ni veliko, niti za najnujnejšo domačo potrebo ali prodaj ne more kmet opitati svojih prešičev.

Vsled pomanjkanja denarja kmet ne bo mogel poslov in dninarjev plačevati, zato se bodo zopet izseljevali v Ameriko ne le dninarji, marveč tudi po-

sestniki majših zemljišč, ki bi v normalnih razmerah vsaj za silo mogli živeti na svoji domači zemlji. — Tem neprilikam družijo se še davki in obresti od dolgov. Kako za vse to dobiti denarja? Ali jih bodo hoteli čakati do nove žetve in kedo ve, ali bo ta zadostovala pokriti troške za dve leti, za letošnje in prihodnje. — V teh obupnih razmerah ne zadostujejo pomoči od občin in dežele, v tej sili treba da pomaga država, zaradi tega stavimo nujni predlog:

„Visoka vlada se pozivlje po prizadetih dolenskih okrajih pozvedovati o škodi ter dovoliti drž. podporo primerno dejanski sili.“

Predlog so podpisali vsi slovenski poslanci in tudi nekaj drugih. — Želeti je, da bi vlada natančno preiskala škodo in res podelila hudo prizadetim dolenskim kmetovalcem prav zdatno podporo.

Mažarska predrznost na Hrvatskem.

Iz Zagreba, 30. septembra.

Mažari niso zadovoljni samo s tem, da se nameščajo proti postavi mažarski činovniki pri zajedniških uradih na Hrvatskem, kjer uradujejo tudi v protipostavnem jeziku mažarskem, marveč hočejo z vso silo, da se pomažarijo otroci onih zajedniških činovnikov, ki so ostali še do zdaj v službi posebno pri železnicah. Zategadel so osnovali privatne mažarske šole v Zagrebu, Moravicah in Brodu, kjer se šopirijo mažarski učitelji po svoji volji, saj jih nima po njihovem mnenju nikdo drugi nadzirati, razven načelnika dotične železniške postaje. Ni čuda tedaj, da se godi v teh šolah tolika krivica hrvatskemu narodu, kakor se je nedavno pisalo po naših časopisih. Mesto da se poučujejo v teh šolah tudi v hrvatskem jeziku, kakor to zahteva naša šolska postava, zabranil je učitelj mažarske šole v Brodu

sploh hrvatski govoriti v šoli in zunaj šole, ter naložil otrokom, da mu prijavijo one, ki se ne bodo držali te zapovedi. Vsi se morajo naučiti mažarski, kajti še le potem bodo ljudje, ker Hrvatov ni na svetu, oni so vsi Mažari, a kateri to nočejo biti, morajo postati s silo.

Tako zapoveduje na Hrvatskem mažarski učitelj svojim učencem ter jih vadi v ovaduštvu in mržnji med seboj, kar gotovo ni naloga šole, bilo že kakoršne koli. Pri nas na Hrvatskem se kaj takega ni godilo od časov absolutizma, ko so vtepali Hrvatom nemščino v glavo, pa je to tem žalostneje, ker ima Hrvatska postavna sredstva proti takemu nedostojnemu ponašanju tujcev na domačih tleh, ali jih vsled današnjega Mažarom prijaznega sistema noče rabiti.

Po naši šolski postavi se more dovoliti privatna šola tudi tujcem v njihovem jeziku, ali šola ima pravico nadzirati dotična hrvatska šolska oblast, ki ima ob enem poskrbeti, da se tudi v hrvatskem jeziku poučuje. Ta postava je gotovo liberalna, zatorej jo pa Mažari zlorabijo v svoje svrhe. Po nagodbi je Hrvatska v šolskih zadevah avtonomna ter pripada le njej pravo, odpirati in nadzirati šole v celem obsegu hrvatske kraljevine. Mažari se na to niti najmanje ne ozirajo, nego utemeljujejo mažarske šole ter jih ne dadó niti nadzirati po hrvatskih šolskih oblastih.

Znano je že iz jednega mojih dopisov, da se niso hoteli v Brodu pokoriti zahtevu duhovne oblasti, da se poučuje na mažarskej šoli krščanski nauk v hrvatskem jeziku, ker so otroci v tej šoli skoraj sami Hrvati. Zabranili so to in otroci ne dobivajo zdaj nobenega pouka v krščanski veri. In hrvatska šolska oblast molči, mesto da zahteva, da se vrši postava, ali pa v protivnem slučaju šola zapre. Posledice tega se že kažejo v predrznem ponašanju učitelja te brodske šole, v katerej se zdaj taji že

LISTEK.

„Albert“.

Spisal S. G.

(Dalje.)

III.

Ko sva stopila teden dnij pozneje s Petrom v zakajeno Tarmanovo kuhinjo, čulo se je iz sobe glasno govorjenje.

„Vsi so že notri“, šepetala je gospá. „Sami naši prijatelji! Stari gospod Brajdič — saj vidite njegovo plešo; ravno pri oknu sedi, zato se mu tako sveti . . . In njegova hčerka! Moj Bog, kakó je ta še otročja; le pogledjte jo, kako se drži: popolnoma v dve gubi, čisto na konci stola, in nikamor se ne upa ozreti . . . Lahko jih opazujete: tu je temno, zato se iz sobe ne more dobro videti sem . . . Da, Brajdičeva; pomislite, kakšne obrvi ima: tako črne in visoko privzdignjene, kakor bi si jih barvala; in zdi se mi, da si jih res barva . . . In tam, poleg Stanke, pri klavirju! To je gospodična Butnikova: stvar afektirana, zoprna . . . Mi dve sva dobri prijateljici . . . Tam, nasproti v inštitutu je učiteljica. Kako naguban, starikav obraz ima! In čisto bel, kakor bi ga bil polž oslinil . . .

Pa kako govori! Ona je ponosna na svojo čisto slovenščino, zato izgovori vsako končnico tako natanko . . . A tam poleg Brajdiča stoji pri oknu gospod Muren, poštni uradnik . . . Ravno zdaj se je sem ozrl, — pogledjte v stran, gospod Šlibar, sicer bo mislil, da njega opazujemo . . . Kako zlobne, rudeče oči ima, zmirom solzne, kakor kakšen pijanec. In pije ga res veliko, kakor pravijo . . . Oh, kako je bil ta svoje dni bogat! Pa je vse zapravil, vse zapil in zaigral! . . . Poročil se je v Italiji . . . Tam na divanu sedi njegova žena; sama, kakor zmirom. Še zdaj ne govori prav dobro slovensko; tako čuden naglas ima, kakor Tržačanke . . . Ali se Vam zdi to lepo? Meni ne! In Elvira ji je imé; tako afektirano ime! Ona pa je gotovo ponosna nanj, kakor je sploh silno ponosna nase in na svojo lepoto . . . Tako visoko se dela, kakor bi se ji ne ljubilo govoriti; zmirom molči in gleda pred-se. In nazadnje, kaj se Vam res zdi tako lepa? Ta dolgi obraz: čisto nič mehkega, okroglega; vse tako strogo, zategnjeno. Oči, no . . . da, oči bi bile lepe, ko bi ne bile tako mrtve . . . Ali to ni nič posebnega; jaz sem slišala, da imajo vse Italijanke tako velike, temne oči . . . Toda z možem ne živita kdo ve kako srečno: Po vsem mestu govoré, kako jo prezira in zanemarja. Kar dobi denarja, večinoma vse sam zapravi; ona pa živi malone od zraka, dasi

se nosi elegantno; rada bi vedela, odkod jemlje za obleko . . . In toži se ji po Italiji; kadar govori, tedaj samo: „Italija, Italija . . .!“

In tako je šlo naprej, od osebe, do osebe. Vrtila se je okrog ognjišča, kjer se je cvrlo in peklo, časih je nekoliko postala, da je pogledala v sobo, a govorila je brez prestanka.

„A Vi, gospod Šlibar, zdite se mi danes tako prepadeni; da, naravnost blede ste. Kaj se Vam je zgodilo posebnega? Ali ste morda bolni?“

„Ne . . .“ jecljal je Peter. „Bolan ravno nisem . . . tako . . . razmere . . .“

Gospa je obstala in ga pazno pogledala.

„Morda ste zvedeli od doma kaj . . . novega?“

„Da, gospa Tarmanova. Ali namenil sem se, da Vam povem še - le jutri, ker bi danes morda s tem samo kazil veselje. Toda ker ste že sami toliko uganili, zato bi bilo nepotrebno, da bi Vam zakrival . . . Danes dopoldne so mi pisali, da mi je brat umrl.“

„Umrl? . . . O-o!“

Ali je bil ta vzklik žalosten, presenečen, zadovoljen, vesel, — to se ni moglo natanko vedeti. Gospa je odprla vrata v sobo in zaklicala:

„Prosim, gospoda, oprostite za trenotek! . . . Stanka, pojdi malo sem!“

Stanka je prihitela v kuhinjo.

Hrvatstvo sploh ter otroci silijo javno k proselektizmu.

Po drugih mažarskih šolah pa se vabijo otroci siromašnih starišev z različnimi podporami in darili, da zapuščajo domačo šolo ter se vpisujejo v mažarsko. Takih starišev se najde seveda malo, ki bi hoteli svoje otroke na ta način prodati mažarskemu molohu, ali nižji činovniki in delavci pri železnici so prisiljeni na to, ker jih drugače prevzetni Mažar spodi in potem prave Mažare namesti. Bi li se moglo tako goditi, da je naša šolska oblast na svojem mestu? Gotovo ne, kajti po postavi, ki veže jednako vse prebivalce na Hrvatskem, se kaj takega ne bi moglo zgoditi. V tem pogledu bi bilo potrebno, da se zdrami tudi brodsko mestno zastopstvo, ki je drugače narodno, ter se izjavi proti tej šoli ter zahteva zadovoljščino radi razžaljenja brodskega imena.

Mestno zastopstvo bi moralo opozoriti dotično šolsko oblast, da vrši svojo dolžnost, a ob enem zahtevati od deželne vlade, da se take šole na Hrvatskem zapro, če se nočejo ravnati po naši šolski postavi. Tukaj je treba odločno ravnati in vsa domoljubna hrvatska zastopstva bi morala protestirati proti takemu predrzemu ravnanju. Ni dosta, da pišejo proti temu samo naši opozicijski časopisi, hrvatski narod sam se mora proti takemu ravnanju vzdigniti ter prisiliti hrvatsko vlado, da zatre vsak tak daljni poskus od strani mažarske. Kaj pomaga, če zahtevajo naši opozicijski časopisi, da se mažarske šole zapro, če to ne zahtevajo tudi občinska zastopstva, kjer ostoji taka šola. Takim zahtevam se ne bi mogla protiviti tudi višja šolska oblast, pa bi morala nekaj storiti, da se zatre za vselej taka predrznost tujcev na našem ozemlju.

Hrvatskim mažaronom, ki pri vsakej priložnosti govore o složnem delovanju mej Hrvati in Mažari, naj bode omenjeni slučaj v brodskejši šoli dokaz, da mej Hrvati in Mažari pod takimi pogoji ne more biti sloge. Sploh se varajo vsi Hrvati, ki mislijo, da bi moglo biti mej obema narodoma kdaj prave sloge, če se državne temeljne postave od strani mažarske prezirajo in očitno gazijo, kakor se je to do zdaj delalo in se še dela. Po takem ravnanju postane Hrvatska kmalu zemlja, kjer bodo Mažari gospodarili s Hrvati, kakor s Slovaki in Rumuni. Da do tega ne pride, je treba odločno braniti domačo avtonomijo, ki nam je zagotovljena po postavi. Braniti jo morajo pa vsi Hrvati, tudi mažaroni, če jim je stalo kaj do njihovega ponosa, kajti znano je, da se oni pri vsaki priložnosti pozivljejo na to avtonomijo, katero braniti so dolžni pa tudi oni ravno iz tega vzroka.

Take sramote, kakor je nanešena hrvatskemu narodu v Brodu, ne bi smeli trpeti tudi mažaroni, ker je s tem prekršena še posebno hrvatska avtonomija, tisti ščit, s katerim se branijo mažaroni žali Bog ne proti Mažarom, nego proti hrvatski opoziciji. Zdaj naj obrnejo ta ščit vkup z opozicijo proti Mažarom, če so zares pošteni Hrvati, kakor to vedno trdijo v javnosti. Zdaj naj se pokažejo, če so zares na svojem mestu in če jim je sploh kaj stalo do Hrvatske.

„Gospodu Šlibarju so pisali od doma. Pomisli to žalost... Brat mu je umrl.“

„Ah, to si pa gotovo ves poparjen, Albert... Moje sočalje! In zdaj gotovo odideš v Drinje?“

„Jaz sam ne vem, kaj bi storil.“

„Za Božjo voljo, gospod Šlibar!“ oglesi se gospa. „To se vender samo ob sebi razume, da zdaj pustite službo v miru. Doma tako gospodarstvo, prodajalna, gostilna... Potrebujejo Vas neobhodno, jaz sem o tem prepričana. Zmirom vender ne bote železniški uradnik... Kaj Vam od doma glede tega niso ničesar pisali?“

„Vsekakor! Svetujejo mi, da naj pridem...“

„In Vi seveda pridete!... Bog vedi, kaj Vas drži tu v mestu in to še v taki službi... In vrh tega, —“ gospa se laskavo nasmehne — „ali mislite, da bi bila Vaša izvoljenka rajši žena malega mestnega uradnika, kakor prva dama v trgu? Zdi se mi, da ne!“

Mati je govorila tako jasno, da jo je moral celo Peter razumeti. Na obrazu se mu je prikazalo nekaj, kakor razočaranje, užaljenje; odgovoril je z negotovim glasom:

„Torej... drugi teden odidem v Driaje, dasi me tako gospodarstvo ne veseli posebno. Jaz sem najrajši v miru, brez posebnih skrbi.“

(Dalje sledi.)

Politični pregled.

V Ljubljani, 5. oktobra.

Prvo leto Badenijeve vlade je prekoračeno. Ako se oziramo nazaj, vidimo, da „železna roka“ ni vsega dosegla, kar se je poprej napovedovalo. Od velikih nalog, o katerih je trdil grof Badeni pri svojem nastopu, je rešena samo volilna prenova. Tudi z „vodstvom“ zbornice se grof Badeni ne more pohvaliti. Takoj prva seja v zadnjem zasedanju, toraj nekako ravno ob obletnici njegovega vladanja, je jasno pokazala, da se razun Poljakov in jednega dela konservativcev ne more zanašati na nobeno drugo stranko. Nasprotno pa se je sam izrazil, da morda nobena vlada ni toliko morala prestat pred opozicijo, kakor njegova, ter je s tem toraj najjasneje pokazal, kako malo mu je naklonjena zbornica.

Poslanska zbornica. V sobotni seji se še ni rešilo pereče vprašanje, bode li namreč zbornica rešila v tem zasedanju proračun ali se zadovolji z nekaj mesečnim provizorijem. V celi seji, ki je trajala nad pet ur, se ni v glavnem ničesar drugega rešilo, kakor da je zbornica po dolgotrajnem prepiru mej nemškoliberalnimi in mladočeškimi poslanci odklonila nujnost Pergeltovega in Heroldovega predloga ter ju izročila dotičnim odsekom. Trgovinski minister je predložil načrt zakona glede pristojbin za ladije v lukah in načrt zakona glede delne spremembe člana 6 carinske in trgovinske zveze. Nato so stavili razni poslanci nujne predloge, v katerih se vlada pozivlje, naj izdatno pomaga vsled vremenskih nezgod oškodovanim krajem. V budgetni odsek je bil mesto pokojnega kanonika Kluna izvoljen poslanec Povše. Nato je sledila cela vrsta interpelacij, tako glede vladnega postopanja pri raznih shodih v Galiciji in drugod, glede raznih konfiskacij ter konečno ona posl. Gessmana in tovarišev, v kateri se vpraša trgovinski minister, je li voljan v najkrajšem času dopolniti 73 mest poštnih asistentov. Prihodnja seja bo v torek ob 11. uri, v kateri se bode razpravljalo o nujnih predlogih in potem prešlo na dnevni red.

Ogerska poslanska zbornica je minulo soboto dovršila sedanje delovanje in se danes dopoldne ob 11. uri razpustila s prestolnim govorom. V sobotni seji je prebral predsednik dopis ministerskega predsednika, v katerem naznanja, da je presvetli cesar in kralj z odlokom z dne 1. t. m. dovolil, da se razpusti državni zbor, kar se zgodi dne 5. t. m. s prestolnim govorom. V zadnji seji se ni rešila prav nobena zadeva. Ministerski predsednik je odgovoril samo na interpelacijo posl. Apponya glede zadnjih pojasnil avstrijskega finančnega ministra o vseh pogajanjih glede obnovitve pogodbe mej Avstrijo in Ogersko. Baron Banffy je odgovoril, da je že opetovano pojasnil svoje stališče v tem oziru, o mnenju kvotne deputacije pa ne more poprej govoriti, dokler ni ta zaključila svojega posvetovanja. Tu se moremo res čuditi, da je bil interpelant zadovoljen s tem odgovorom. Konečno se je na predlog načelnika ogerske kvotne deputacije sklenilo, da se tiskajo vsa dosedanja njena poročila in deponirajo v zborničnem arhivu. Potem pa je zbornični predsednik v kratkih potezah omenjal delovanja zbornice ter milenijske slavnosti in s klicem „živel kralj“ zaključil zadnjo sejo v tem zasedanju in v tej volilni dobi.

Rusija in Turčija. Ruske kroge je najbrže nekoliko osramotilo mnenje evropskih, posebno pa angleških listov, v katerih se poudarja, da Rusija iz zgolj sebičnosti ne dovoli, da bi velevlasti skupno, in sicer energično postopale nasproti Turčiji. Vsled tega se je oglašil neki ruski dopisnik v pariškem „Soleil“-u ter nekako v ime ruske vlade izjavil, da je Rusija vedno pripravljena, storiti potrebne korake nasproti Turčiji, ako bi to bilo potrebno. Nadalje pa piše omenjeni dopisnik: „Ako bi imela ruska vlada častilakomne in sebične namene, bi bilo turško cesarstvo že davno razkosano. Tega pa ruska vlada nikakor ne mara ter hoče svet prepričati o svoji nesebičnosti, ravna se namreč strogo po geslu: „slobodni kristijani v samostojni Turčiji“ in bode temu tudi vedno zvesta estala. Potovanje carja Nikolaja je mnogo zboljšalo splošen položaj. Na Dunaju so dospeli do prepričanja, da Rusija v tem vprašanju nikdar ne bode postopala brez Avstro-Ogerske, in tudi vročekrvnost Salisburyjevega kabineta je carjeva navzočnost precej ohladila. Vsakdo mora uvideti, da se mora Rusija najbolj udeleževati pri rešitvi orientalskega vprašanja. To

je pripoznala že Francija, toda tudi angleški politiki bodo prej ali slej pritrdili takemu postopanju.“ — Tako ruski dopisnik. Naše mnenje je, da Rusija ni nič manj sebična, kakor druge velevlasti.

Nemčija in Turčija. Nemške kroge je zelo razburila vest, da je cesar Viljem podaril sultanu sliko svoje rodbine. O tem prevelikem poklonu se ne ve samo to, je li car to darilo naklonil pred klanjem v avgustu ali pozneje. Ako se je to zgodilo prej, je to znamenje, da je hotel dati s tem sultanu pogum (!) za nadaljno „delovanje“. Temu nasproti se dostavlja verodostojnejša vest, da je podaril nemški cesar to sliko le vsled prijaznosti in še le po obisku ruskega carja na Dunaju in v Vratislavi. S tem je menil cesar Viljem sultanu pokazati, da vlada mej velevlastmi popolno sporazumljenje glede mirnega postopanja v turško-armenskem vprašanju.

Anglija in orientalsko vprašanje. Marsikomu se morda čudno dozdeva, ko bere, kako se ravno Anglija poteguje za zatiranje kristijane na orientu. Res je sicer, da jih vodi pri tem postopanju kolikor toliko gola sebičnost, vendar pa glavni vzrok to ni. Sebični so v tem slučaju le večji angleški državniki, mej tem ko priprosto angleško ljudstvo nima ničesar pričakovati od povoljnega izida v orientalskem vprašanju. In vendar se zanima marsikateri priprost Anglež morda bolj za rešitev pekočega vprašanja, kakor pa katerikoli višji državnik. Pri nas in v sosednjih državah temu ni tako; zunanjo politiko vodi le vlada ali samo jeden ministrov, poslanska zbornica poslušava navadno vsakoletna pojasnila glede zunanje politike, toda izmej poslancev ne črhne nihče besedice. V Angliji temu ni tako. Celi narod z največjim zanimanjem zasleduje vse važnejše dogodke izven domovine, izreka svojo sodbo in jame takoj drezati vlado, da poslušava njegov glas. Tembolj so pa Angleži zvedeni v turško-armenskih razmerah, kajti malo družin je, ki bi ne imele jednega ali več članov v tujzemlju, kjer je dovolj prilike, da se prav jasno pouči o vsakem dogodku. To je toraj jeden glavnih vzrokov, ki provzročava v Angliji tako javno mnenje, kakoršno zavladuje ravno sedaj.

Vojne moči v Levante. Število in moč v Levante zbranih vojnihih močih raznih držav je razvidno iz nastopnih števil. Anglija ima tu 9 oklopnih s 109.350 tonami, 8 križarjev s 40.000 tonami, 4 torpedokrižarje, 3 večje in manjša čolna. Italijanska vlada je poslala v Levante štiri oklopnice s 33.000 tonami in 3 čolne, Avstro-Ogerska 1 oklopnico in jeden čoln, Nemčija sedem manjših ladij, Zvezne države 4 oklopnice z 21.000 tonami, Rusija 2 oklopnice in 4 čolne ter Francija jedno oklopnico, 2 križarja in 4 manjše ladije s skupno 42.000 tonami. Umevno je, da bi turška vlada kaj rada ustregla vsem zahtevam krščanskih prebivalcev, ako bi velevlasti le najmanje pokazale, da žele trajnega miru na vzhodu.

Italijansko-tuneška trgovinska pogodba. Po dolgotrajnih, jako burnih pogajanjih so konečno vender-le podpisali to važno pogodbo. Kakor vsaka sloni tudi ta pogodba na obestranskih pogojih. Radikalno-francoski politiki se jeze, da se po tej pogodbi niso popolno zbrisali vsi sledovi italijanskih naprav v vladarstvu, ki se nahajajo še od trenutka, ko je dobila te kraje Turčija v svojo pest. Toda vlada je že morala vedeti, kje jo čevelj žuli, in navsja mesto odgovora samo veliko važnost te pogodbe za Italijo, ker je s tem omogočeno prijateljsko zblizanje s Francijo, kar bi baje imelo za Italijo zelo srečne posledice.

Cerkveni letopis.

Skrivnosti lože.

(Konec.)

Zanimivi so podatki Dianini o zgodovini framaonstva. Navadno se bere kot rojstno leto framaonov 1717. Diana gre za 100 let nazaj. Že tedaj so tako imenovani „Rosenkreuzer“ bili skrivni sata-novi častilci.

Pisateljica našteje 9 imen iz l. 1617, mej njimi imenitnejša utegneta biti Mihael Maier, zdravnik Rudolfa II. avstrijskega in Amos Komenski, znani pedagog, ki se tudi na Slovenskem v zvezde kuje.

Dne 31. oktobra — na ta dan je Luther Martin nabil v Wittenbergu svojih 93 thés — 1617 je sedmorica satanistov v Magdeburgu slavila 100 letnico Luthrovo. Sklenili so tedaj, da hočejo povsod podirati sv. katoliško cerkev; delati pa hočejo skrivno.

Ako bo umestno, bo družba leta 1717 stopila v javnost. Zato je umetno, zakaj se je mislilo, da so se s tem letom začeli framasoni.

Imenitni aposteljni prostozidarstva bili so: Valentin Andrae, protestantovski pastor na Würtembergem; Lord Bacon, minister Jakoba I.; Spinoza, oče pantheizma; Oxenstierna, kancelar švedski; Helvetius; Tomaž Vaughan; Amos Komenski...

Framasonstvo se je širilo dosledno, tako, da je ob francoski prekuetiji moglo že z mečem in krvjo slaviti svojo zmago. Skrivne niti framasonske preprezajo najtemnejša zakotja človeške družbe. Marsikateri pojav v svetni zgodovini nam postane umeven, ako ob enem poznamo zgodovino prostozidarstva. Diana piše, da je bilo v letu 1893 na Francoskem 162 satanovih triangelnov, ki so šteli 6000 sester.

Iz Dianinih objav posnamemo tudi to-le, da imajo paladisti svoj koledar s svojimi prazniki. Veliki prazniki so njim trije: božični dan, ob katerem divjajo zoper novorojenega Kristusa; Veliki petek je zanje dan veselja, ker je Kristus umrl; v praznik presv. R. Telesa onečastujejo kar morejo Najsvetejše. Diana omenja „črne maše“, o kateri pisati noče, ker ji čut sramožljivosti tega ne pripusti. Zanimivo je tudi, kar pove o Adrianu Lemmi, da ima namreč na svoji pisalni mizi vedno posvečeno hostijo. Predno piše svoje okrožnice, s peresom sv. hostijo prebode. Take okrožnice podpisuje: Podpisano s peresom T▽F▽G. Diana razlaga to znamenje, še predno se je spreobrnila, ter pravi, da trikotni navzdol obrnjeni so znaki satanovi. Črke T, F, G pa pomenijo: transfigens — to je s peresom se je nečast storila sv. R. Telesu.

Morda bo kedo naših čitateljev z ramami majal nad objavljenimi podatki, posebno nad tem, da paladisti s hudobnim duhom občujejo. Naš čas, ki bi rad prezrl vero v Boga, bi tudi rad utajil pek. Ali kedor ima povsod pomisleke, tudi vera njegova ne bo kaj prida. Materijalistički duh je omamila ljudi, da hočejo verjeti le tisto, kar primejo z rokami. — Morda se premalo pečamo z mističnimi strokami. Vsled tega doživimo, da se verske dogme štejejo v mistične stroke: Görresova knjiga: „Mystik“, ali pa Alban Stolza: „Schreibende Hand auf Sand und Wand“, bi marsikomu oči odprla, da vse prikazni in duhovi niso izmišljotina. Naroči si brošuro: „die Geheimnisse der Hölle“ — žal ti ne bo in škodovalo ti tudi ne bo. Znakov časa se zmerom prav ne umevamo. Papež Leon XIII. gotovo niso brez vzroka rekli: „vsi zlobni duhovi so na delu“; — in papež tudi niso brez vzroka priporočili znane krepke molitve po sv. maši, v kateri se priporočamo nadangelju Mihaelu, da satana in druge hudobne duhove v pekleno brezno pahne.“ Papež gotovo bolje vedo, kaj se po svetu godi, kakor mi.

Tudi nad osebo Diane Vaughan ne moremo dvomiti.* Pisala je kakor framasonka in kakor katoličanka: njeni izreki se vjemajo. Zmeraj je kazala neko dobrodejno odkritosrčnost, neko vojaško močnatost, ki ji je velevalo pravičnejši biti tudi proti nasprotnikom. Resnica ji je bila ljuba in Bog jo je pripeljal do resnice.

Zato niso dvomili nad njo niti sv. Oče papež, ki so ji po kardinalu Parrocchiju svojo posebno zahvalo izrekli ter ji papežev blagoslov podelili.

Vsak, količkaj veren kristjan, ki vidi, kaj zlobni framasoni počenjajo, da bi podkopali temelj sv. Cerkev in državi, da bi okužili npravno življenje, mora spoznati, kako živo nam je potreba, da se oklenemo svojega vodnika, ki je — Kristus v presv. Reš. Telesu.

J. M.

* Protiframasonski shod je to vprašanje pustil odprto.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 5. oktobra.

(Cesarjev god) se je včeraj v Ljubljani kakor tudi po deželi slovesno obhajal. V stolnici je bila ob 10. uri slovesna škofova sv. maša. Navzoči so bili: deželni predsednik baron Hein, namestnik deželnega glavarja ces. svet. Murnik, deželnega sodišča predsednik Kočevar, državni pravdnik Pajk, trgovinske zbornice predsednik Perdan, župan Hribar, mnogo mestnih svetovalcev, vodje srednjih šol s pro-

fesorji, mnogo društev in obilo pobožnega občinstva. — V uršulinski cerkvi je imela tukajšna vojaška posadka duhovno opravilo.

(Slovensko gledališče.) Včeraj so predstavljali v gledališču „Otella“. Igra ta je bila že večkrat predstavljena na našem odru. Igraleci so tudi včeraj ugodno vršili svoje vloge, vzlasi so se odlikovali v večjih vlogah gg. Verovšek in Ineman ter gđ. Teršova. Ta predstava se je vršila povodom godu presvetlega cesarja. Navzoč je bil pri predstavi tudi dež. predsednik baron Hein.

(Repertoir slovenskega gledališča.) Jutri, v torek, bode prva operna predstava, in sicer se bode pela najpriljubljenejša opera cellega našega repertoira, „Trubadur“. V tej operi nastopijo prvič novangaževane moči, in sicer vsaka v jako primerni vlogi. V četrtek se bode prvič igrala jedna najboljših glum s petjem, kar jih premore nemška literatura, „Zajčkove hčere“ (Hasemanns Töchter), spisal L'Arronge.

(Darovi.) Gospod Fr. Oswald, beneficijant in katehet v Idriji, je poslal zbirko v katol. delavski družbi nabrano za družbo sv. Cirila in Metoda 3 gld. Za Jeranovo dijaško mizo gosp. Fr. Oswald 2 gld. — Fl. Lisjak 40 kr.

(Iz Višnje Gore) 1. oktobra. Občinske volitve. Pri nas je ostro ločeno mesto od Starega trga in sosednih kmetijskih vasij. Nedavno še so vrgli nekoliko tržanov iz mestne zveze, da bi kmetijski življenj kako ne pokvaril čiste meščanske krvi. A ta jurifikacija ni imela pričakovanih uspehov. Mesto Višnja Gora ni napredovalo v nobenem oziru, mej tem ko je sosedna kmetijska občina jako lepo vspevala, kar spričuje dobro urejeno občinsko gospodarstvo in očitni napredek raznih gospodarjev. To pa je v meščanstvu vzbudilo zavist, zato so sklenili, sedanjemu občinskemu odboru in županu vzeti gospodarstvo občine iz rok in je izročiti novim možem, kateri so že v mestu pokazali svojo gospodarsko zmožnost. Slutili so nekoliko, da je treba krepko se postaviti na noge, ako hočejo kmete zmagati, zato so se pripravljali za ta naskok celih 18 mesecev, kolikor časa so z raznimi rekurzi zadrževali občinsko volitev v Dednem Dolu. Četovodja meščanov je bil spočetka gosp. Gilly, sedaj pa je prevzel to težavno nalogo značajni Ribničan gosp. Pirnat, bivši učitelj, sedaj pa štacunar v Višnji Gori. Kolikor so se ustili, je bilo pričakovati hudih rečij in nekateri naših so bili že v skrbi, da bi se meščanom utegnile kako posrečiti, dobiti našo občinsko blagajno v roke. Na ta račun so spili v mestu že več sodcev piva. Toda izid je nemilo dirnul bojevite naše nasprotnike, kajti izvoljeni so zopet vrli možje v občinski odbor in županom je voljen že v tretjič gosp. Mih. Omahen, posestnik itd. v Starem Trgu; 1. svetovalec je gosp. Franc Križman, 2. g. Andrej Kurent in 3. g. Anton Skubic iz Dednega Dola. Te zaupanje, katero so skazali naši kmetje svojemu županu, je nam porok, da bode tudi v prihodnje g. župan z odborom vred vse svoje moči zastavil za blagor občine. Svojim sosedom meščanom pa svetujemo, naj skrbe najprej zase, kakor tudi mi storimo, kedar pa pride kaka skupna važna zadeva, tedaj si pa podajmo roke v bratski slogi in kmalu bode vsem pomagano, in Višnja Gora bode vredna stare svoje slave mej kranjskimi mesti.

(Poziv.) Z dnem 5. oktobra se zopet prično redne skušnje pevskega zbora „Glasbene Matice“. Prvi koncert je obljubljen na korist družbi sv. Cirila in Metoda; temu imajo slediti običajni trije koncerti v strogo umetnostnem slogu zadnjih let. — Letos ne čaka zbora tako sijajna in epohalna naloga, kakor lani, pa tudi ne toliko razburnega in požrtvovalnega truda, kakor priprave za dunajski zahvalni koncerta. Treba pa bo z mirnim, zavednim delom ohraniti zboru dobro ime, katero si je pridobil doma in v cesarski stolici, pri rojakih in pri tujcih. Z jedinstvo in s strogo disciplino, z ljubeznijo do petja in z vstrajnostjo se je povsod zbor „Glasbene Matice“ pod gosp. Hubadom v kratkem času tako visoko, „da bi se tudi na Dunaji marsikdo marsikaj od njega naučil“ — kakor je pisal dunajski kritik. Iste kreposti ga bodo tudi pod g. Cerinovi vodstvom vodile do novih uspehov. Zelja po popolnjenji v glasbeni umetnosti je gnala g. Hubada za dve leti v tujino; isto hrepenjenje po popolnjenji

navdušuj tudi nas! Pevski odbor vabi kolegijalno vse stare člane, naj se polnoštevilno oklenejo zbora, kateremu so vsi pomagali priboriti občečislano ime; boljše vezi, kakor so dunajski dnevi in vspehi si pač ne moremo misliti. Odbor pa uljudno vabi tudi vse druge pevce ljubljanske, ki še niso člani našega zbora, naj v obilnem številu pristopijo in se udeležijo kulturnega dela, katero izvršuje na čast in slavo slovenskemu narodu. Vsak član moškega zbora je tudi član „Glasbene Matice“ z vsemi pravicami. Pevoči se vsprejemajo pri vsaki skušnji. Z vztrajnim delom neumorno naprej!

V Ljubljani 1. dan oktobra 1896.

Odbor pevskega zbora „Glasbene Matice“.

(Z Brezij,) 4. oktobra. Podpisani naznanja, da z mesecem oktobrom prejenja vsakdanja sv. maša ob 1/10. uri. Ob nedeljah je še do konca meseca oktobra duhovno opravilo ob 1/2.11. uri.

J. Berlic, župnik.

(Kranjska dekliška šola brez pouka.) Ker se dosedanja prostori za dekliško šolo letos rabijo za gimnazijo, ni za dekliško šolo nobenih prostorov, ker vsled slabega vremena jako slabo napreduje za dekliško šolo odločeno poslopje in je malo nade, da bi bilo že pred zimo za rabo.

(Iz Rovt) 3. oktobra: Vožnja pošta mej Dol. Logatcem in Rovtami prične se voziti, kakor smo poizvedeli, s 1. novembrom t. l. Prvo mirovno sodišče na Kranjskem ustanovila si je občina Rovt nad Logatcem.

(Z Bleda) [Blagoslovljenje „Blejskega doma“.] Na rožnovensko nedeljo je bilo slovesno blagoslovljenje „Blejskega doma“. V tej jako lično opravljeni hiši je dobil svoje prostore občinski urad, gasilno društvo, posojilnica, bralno društvo in stanovanje občinski tajnik. Ob deveti uri je bil slovesni sprejem došlih gostov, izmed katerih smo opazili vzlasi zastopnike gasilnih društev iz okolice. V slovesnem sprevedu so se podali mej sviranjem novomeške godbe na otok k slovesni sveti maši. Cerkevni govornik, domači gospod kapelan, je v svojem govoru primerjal čase sv. Dominika s sedanjimi žalostnimi razmerami svete katoliške cerkve. V tedanjem času so pretile cerkvi zmote, dandanes pa verska mlačnost, brezbriznost katoličanov, ki se pojavlja v zasebnem in javnem življenju. Vnemal je poslušalce h katoliški zavesti, katero si pridobimo s prelepo molitvijo sv. rožnega venca. Po sveti maši se je vršil vpričo vseh gostov sveti blagoslov. Veleč. gospod župnik je v svojem nagovoru izrazil željo, da bi v hiši vladal duh krščanski, duh miru, jedinstvi in ljubezni. Zbrane, duhovite besede gospoda govornika so napravile mogočen vtis na poslušalce. Gospod župan Peternel je v svojem nagovoru naglašal, da ta dom je naš in ostane slovenski. Popoldanska veselica in koncert se je vršila po vsopredu v veselje vseh navzočih.

(Osebne vesti.) Imenovani so gg.: Hans baron Falke v Konjicah in dr. Fr. pl. Kočevar v Ptuj za sodnijska adjunkta pri okrožnem sodišču v Celju; avskultant gosp. Fr. Jagodic okrajnosodnim pristavom v Kozjem; prestavljen je pristav gosp. dr. Jak. Toplak iz Vipave v Ptuj, v Vipavo pride kot okrajno sodni pristav gosp. Franc Rekar.

(Občinski odbor v Rečici) v savinjski dolini je imenoval gvardijana in župnijskega upravitelja v Nazarjih, č. gosp. P. Viktorja Jeraniča, častnim občanom.

(Ravnatelj Bulič umirovljen.) Hrvatski listi poročajo, da je ravnatelj splitske gimnazije monsg. Bulič stalno umirovljen, kar je velika izguba za hrvatsko mladino, katero je vzgajal v hrvatskem in avstrijskem duhu. Italijani so ga leta in leta napadali, da ga odstranijo. Bulič si je stekel posebno velike zasluge za starinoslovstvo v Dalmaciji, osobito za rimske starine v Splitu in hrvatske v Kninu. Bulič pa bode mogel sedaj ves svoj čas posvetiti znanosti starinoslovja, za katero je ravno v Dalmaciji obširno in plodno polje.

(Napoljski princ) pride 5. t. m. na Cetinje, dne 20. se povrne v Bari s svojo zaročenko, knezom Nikolo in vso njegovo obiteljjo. Dne 21. bode

Menjalnica bančnega zavoda

Najbolje priporočena
za preskrbljenje vseh
v kurznem listu
zaznamovanih
menic in vrednostij

Schelhammer & Schattera

Wien,

I. Bezirk,

Stefansplatz
Nr. 11, Partorre.

palatinski prijor msgr. Pistoletti v cerkvi sv. Nikolaja vsprejel kneginjo Heleno v katoliško cerkev; dne 24. boče poroka, dne 26. se mladi soprogi predstavijo ministri, deputacija zbornice in diplomatski zbor, dne 26. dvorske dame; dne 27. boče slavnostna predstava v gledališču „Argentini“, dne 29. odpotujeta novoporočenca v Florencijo.

(Nesreča na železnici.) Pri sinočnem gorenjskem vlakcu se je na kolodvoru na Javorniku ponesrečil neki delavec, ki je hotel skočiti še na vlak, ko je že odhajal. Prišel je pod kolo, ki mu je šlo čez trebuh, da je bil takoj mrtev.

(Nesreče pri železnih vratih.) Od l. 1891 ko se je delo pričelo, je bilo usmrtenih 63 delavcev, za katere so zavarovalna društva izplačala zavarovalnine 22.090 gl.; ponesrečilo se je 119 delavcev, kateri so prejeli 18.592 gl. 41 kr.; torej je bilo izplačane zavarovalnine 40.682 gl. 41 kr.

Telegrami.

Dunaj, 5. oktobra. Tukaj in v Budapešti, kakor tudi v vseh provincijalnih mestih se je obhajal god presvetlega cesarja s slovesno božjo službo.

Budimpešta, 5. oktobra. Včeraj opoldne je otvoril presvetli cesar nov Fran-Josipov most čez Donavo ob navzočnosti ministrov in nebrojne množice občinstva.

Budimpešta, 5. oktobra. Presvetla cesarica je dospela sem včeraj ob pol 9. uri zjutraj. Oficijelen vsprejem je izostal na izrecno željo.

Budimpešta, 5. oktobra. V prestolnem govoru, s katerim je zaključil presvetli cesar danes dopoldne zasedanje državnega zbora, se je spominjal milenijske slavnosti ter izrazil zahvalo božji Previdnosti, da se je izvršilo vse v najlepšem miru. Spominjal se je nadalje otvoritve železnih vrat; posebno je naglašal pri ti priliki navzočnost rumunskega in srbskega kralja kakor tudi zastopnikov velevlastij. Nato je omenjal prisrčnega vsprejema na rumunskih tleh. Pri tej priliki se je znova utrdila prijateljska vez. Razmerje mej posamnimi velevlastmi je splošno ugodno, ker nas navdaja z nado, da se ohrani še trajni mir. — Presvetli vladar našteva nato razne zakone, katere je sklenila zbornica,

mejnimi posebno cerkveno-politične zakone. Sklenile so se ali preosnovale pogodbe z Rusijo, Rumunijo, Srbijo, ohranilo ravnotežje v državnem proračunu v kljub veliko večjim zahtevam za kulturne, narodnogospodarske ter obrtne zadeve, posebno pa vojaštvo. Državni zbor se razpusti vsled tega predčasno, ker bi mu itak nedostajalo časa, da bi mirno in resno proučeval kvotno ter druga važna vprašanja narodno-gospodarske smeri, kakoršne je treba rešiti pri obnovitvi pogodbe mej Ogersko in Avstrijo. — Prestolni govor je bil splošno odobravan, posebno še opazke gledé otvoritve železnih vrat, obiska v Rumuniji in zagotovilo trajnega miru.

Praga, 5. oktobra. Lastnik in izdajatelj „Narodnih Listy“, dr. Julij Gregr je umrl včeraj po dvehletnem bolehanju v dobi 65 let. Iz poslaniških krogov in raznih krogov prebivalstva dohajajo dokazi sožalja.

Rim, 5. oktobra. „Agencia Stefani“ poroča, da odpotujeta neapolski princ in princezinja Helena 20. oktobra zvečer v Bar, 21. zjutraj v Bari, kjer se vrši slovesnost prestopa h katoliški veri. Zvečer istega dne se vrneta v Rim.

Pariz, 5. oktobra. „Agence Havas“ poroča iz Aten, da se je pri Greveni vnel hud boj mej makedonskimi vstaši in 50 mož broječo turško četo, katera je popolno podlegla.

Pariz, 5. oktobra. Predsednik Faure je odpotoval včeraj dopoldne ob 11. uri v spremstvu ministerskega predsednika Meline, zunanjega ministra Hanotaux, pomorskega ministra admirala Besnard, senatskega predsednika Loubet, zborničnega predsednika Brissona in ruskega poslanika barona Mohrenheim v Cherbourg k vsprejemu ruskega carja.

London, 5. oktobra. Ruski car in carinja sta ostavila v soboto zvečer kmalu po deseti uri Balmoral, potem ko sta se najprisrčnejše poslovila od kraljice Viktorije. Nekako o polnoči sta dospela v Aberdeen.

Proti revmatičnim bolečinam

uporablja se za vribanje bolečih telesnih delov
antirreumon lekarja Piccolija v Ljubljani (Dunajska cesta).
Cena steklenic 25 kr. 125 (50-32) 5

Umrli so:

2. oktobra. Marija Jeme, zasebnica, 73 let, Studentovske ulice 3, vodenica.

Meteorologično poročilo.

| Dan | Čas opazovanja | Stanje barometra v mm. | Temperatura po Celziju | Vetrovi | Nebo | Mokrina v 24. urah v mm. |
|-----|-------------------------|------------------------|------------------------|---------------------|--------------------|--------------------------|
| 3 | 9. zvečer | 737.2 | 13.6 | brezv. | megla | |
| 4 | 7. zjutraj 2. popol. | 737.3 737.0 | 10.8 15.0 | brezv. sl. svzh. | megla oblačno | 0.4 |
| 4 | 9. zvečer | 736.7 | 11.9 | z sr. jvzh. | oblačno | |
| 5 | 7. zjutraj 2. popol. | 735.1 733.4 | 10.7 19.0 | sl. vzh. sr. jug | megla sk. jasno | 0.2 |

Srednja temperatura sobote 15.1°, za 2.6° nad normalom.
Srednja temperatura nedelje 12.6°, za 0.3° nad normalom.

Zahvala.

693 1-1

O priliki svečanosti poroke in svatovčine gospodične Marije Ožurove v Osilnici dné 30. septembra 1896 nabrala se je na blagohotni predlog prečast. gosp. Vinka Čadež-a, župnika pleškega, lepa svota 40 kron 10 beličev za revno tukajšno šolsko dečo. Bilježec ta blagi čin mladino ljubja, izreka voditeljstvo šole prečast. gospodu predlagatelju in vsem p. n. svatom-darovalcem v imenu šolske mladine najprisrčnejšo zahvalo!

Šolsko vodstvo v Osilnici,
dné 1. oktobra 1896.

Frančišek Povše,
šolski voditelj.

Izurjen prodajalec špecerist

zmolen slovenskega in nemškega jezika, z dobrimi spričevali, želi svojo dosedanjo službo premeniti ter kje v kaki manjši štacuni na deželi vstopiti. Vsprejel bi tudi službo kot molar.

Njegovo ime pové upravništvo „Slovenca“ 691 1-1

Najboljše, svetovno črnilo za čevlje!

Kdor hoče imeti svoje obuvalo lepo temno-črno se lesketajoče in si je želi ohraniti trpežno, kupi naj edino le

Fernolendtovo črnilo za čevlje

c. kr. priv. tovarne, ustanovljene leta 1832 na Dunaji.

Povsod v zalogi.

Radi premnogih malovrednih ponarejanj pazi naj se natančno na moje ime: **St. Fernolend.**

Priporočam tudi ličilo za čevlje, snov za ohranitev usnja, univerzalno nepremočno mazilo. Vsakovrstne tinte, svitla naravna crme za svitlo usnjato obuvalo in pismeni pečatni vosek. 33 52-39

Vrt s stanovanjem

se dá v najem. 690 3-1

Več poizvé se: Poljanska cesta št. 57.

Koverta s firmo in vizitnice priporoča „Katol. Tiskarna“ v Ljubljani.

Stavbeni les.

Dné 10. oktobra t. l. ob 10. uri dopoldne

bo podpisana korporacija potom dražbe v gozdu Tovsta gora poleg Kamnika prodala:

| | |
|-----------------------|-------------------------------------|
| 440 kosov jelk | približno 235 m ³ v meri |
| 242 „ smrek | 118 „ „ „ |
| 145 „ družega lesovja | 48 „ „ „ |

Kupci naj izvolijo omenjeni dan ali sami k dražbi priti, ali pa do dné 9. oktobra t. l. vpslati pismene ponudbe, opremljene z varščino v znesku 50 gl., podpisani korporaciji.

Upravni odbor meščanske korporacije.

V Kamniku, dné 1. oktobra 1896.

Načelnik:

Josip Potokar.

652 2-2

Dunajska borza.

| Dné 5. oktobra. | | Dné 3. oktobra. | |
|--|----------------|---|---------------|
| Skupni državni dolg v notah | 101 gl. 35 kr. | 4% državne srečke l. 1854, 250 gl. | 144 gl. — kr. |
| Skupni državni dolg v srebru | 101 „ 50 „ | 5% državne srečke l. 1860, 100 gl. | 155 „ 25 „ |
| Avstrijska zlata renta 4% | 122 „ 75 „ | Državne srečke l. 1864, 100 gl. | 190 „ — „ |
| Avstrijska kronska renta 4%, 200 kron | 101 „ 10 „ | 4% zadolžnice Rudolfove želez. po 200 kron | 99 „ 10 „ |
| Ogerska zlata renta 4% | 122 „ 05 „ | Tisne srečke 4%, 100 gl. | 138 „ — „ |
| Ogerska kronska renta 4%, 200 kron | 99 „ 35 „ | Dunavske vpravne srečke 5% | 129 „ — „ |
| Avstro-ogerske bančne delnice, 600 gl. | 940 „ — „ | Dunavsko vpravno posojilo l. 1878 | 108 „ — „ |
| Kreditne delnice, 160 gl. | 368 „ 90 „ | Posojilo goriškega mesta | 112 „ — „ |
| London vista | 119 „ 70 „ | 4% kranjsko deželno posojilo | 98 „ 25 „ |
| Nemški drž. bankovci za 100 m. nem. drž. velj. | 58 „ 75 „ | Zastavna pisma av. osr zem.-kred. banke 4% | 99 „ 45 „ |
| 20 mark | 11 „ 73 „ | Priporočne obveznice državne železnice | 221 „ 50 „ |
| 20 frankov (napoleonor) | 9 „ 53 „ | „ „ južne železnice 3% | 172 „ 20 „ |
| Italijanski bankovci | 44 „ 45 „ | „ „ južne železnice 5% | 128 „ 35 „ |
| C. kr. cekini | 5 „ 65 „ | „ „ dolenskih železnice 4% | 99 „ 50 „ |
| | | Kreditne srečke, 100 gl. | 197 gl. — kr. |
| | | 4% srečke dunav. parobr. družbe, 100 gl. | 142 „ — „ |
| | | Avstrijskega rudečega križa srečke, 10 gl. | 18 „ — „ |
| | | Rudolfove srečke, 10 gl. | — „ — „ |
| | | Salmove srečke, 40 gl. | 70 „ — „ |
| | | St. Genois srečke, 40 gl. | 71 „ 25 „ |
| | | Waldsteinove srečke, 20 gl. | 60 „ — „ |
| | | Ljubljanske srečke | 22 „ 75 „ |
| | | Akcije anglo-avstrijske banke, 200 gl. | 155 „ 75 „ |
| | | Akcije Ferdinandove sev. železn., 1000 gl. st. v. | 3410 „ — „ |
| | | Akcije tržaškega Lloyda, 500 gl. | 420 „ — „ |
| | | Akcije južne železnice, 200 gl. sr. | 101 „ 50 „ |
| | | Dunajskih lokal. železnice delniška družba | — „ — „ |
| | | Montanska družba avstr. plan. | 85 „ 75 „ |
| | | Trboveljska premogarska družba, 70 gl. | 154 „ — „ |
| | | Papirnih rubljev 100 | 127 „ 75 „ |

Nakup in prodaja
vzakovrstnih državnih papirjev, srečk, denarjev itd.
Kavarovanje za zgube pri žrebanjih, pri izžrebanju najmanjšega dobitka.
Kulantna izvršitev naročil na borzi.

Menjarnična delniška družba
„MERCUR“
Wollzeile št. 10 Dunaj, Mariahilferstrasse 74 B.

Pojasnila v vseh gospodarskih in finančnih stvareh, potem o kursnih vrednostih vseh špekulacijskih vrednostnih papirjev in vestni sveti za dosego kolikor je mogoče visocega obrestovanja pri popolni varnosti
naloženih glavnic.